Hjorterapport, delrapport 2025

Høsteresultater i prosjektet og observasjoner

Innledning

Det ble etablert 6 felt i sesongen. I Finsland ble det etablert sommergjenlegg og det har ikke vært hjort i området. Ev. forskjeller vil med dette derfor være med utgangspunkt i andre forhold enn beiteskade. På Lista ble det avvik i planen for gjenlegg og der må en legge opp til at overvåking kommer for fullt i gang for neste år.

I to felt ble det slått 2 slåtter 2 ganger. Dette er Vigmostad og Birkeland. Valle og Tvedestrand der sistnevnte ble etablert seint i sesongen ble slått en gang. For å få mer fullstendige data bør minimum de fire felta som ikke ble slått 2 ganger i år videreføres til førsteslåtten for 2027.

Notater ved de ulike lokasjonene

Valle

Her ble det observert litt dyr før første slått, mens det mellom første og andre ikke ble observert noe dyr og heller ingen beiteskade. Det ble derfor vurdert at det ikke var nødvendig med registrering på andre slått. Andre slåtten ble tatt allerede i slutten av juli, da det var tørt og graset begynte å tvangsskyte. Det ble gjødslet på til tredje slått, men en våt og fuktig høst medførte at den ikke ble slått. Dette har jo ført til fine beiteforhold for hjort i ei relativ ny timoteibasert eng. Det er jevnlig observert 4-6 dyr, men også sporadisk flere. Dyrene trakk også her sent ut på jordene i år. En søndags morgen i månedskiftet nov/des ble det observert 12 steder der hjorten hadde fjernet snøen for å beite i løpet av natta.

Tvedestrand

Feltet ble etablert etter første slått, det ble kun observert sporadisk beite av dyr, og lite dyr var i området rundt lokasjonen. Natt til dagen det skulle registreres ble begge burene våre stjålet. Det ble derfor besluttet å sette opp nye bur nærmere gården til verten, på områder som hjorten beiter og vinteren og utover våren. Ny lokasjon er spennende. Ellers har hjorten flyttet seg vekk fra gammel lokasjon og over på ei mer timoteirik eng. Her var det tydelige beiteskader nå i høst, men det ble vurdert at risikoen for at de nye burene også skulle forsvinne absolutt var til stede.

Birkeland

Det ble observert litt dyr før første slått, men ikke observert beiting og heller ingen synlig beiteskade før andre slått. Hjortene har valgt å holde seg på et jorde lenger inne på

ettersommeren og utover høsten. Trakk sent ned på jordene i forhold til tidligere år. Har relokalisert beiteburene på det jordet som nå viser seg å være mer populært.

Finsland

Her ble burene etablert etter andre slått i et gjenlegg, det er viltkamera og ingen hjort ble observert før årets slått var ferdig, virker som de trakk sent ned på det aktuelle området, men det er observert hjort der nå, så vil bli beiteskader utover vinteren.

Vigmostad

Området har i flere år vært en fast lokasjon for hjorten, men det ble skutt noe hjort i området i fjor høst, det har nok medført mindre beiting i år. Det var observert litt dyr før første slått, men også her har de helt vekk mellom første og andre slått. De trakk sent ned på jordene nå i høst, og de har slitt med å fylle jaktkvota. Nå er det ei kolle med kalv som har fast tilhold på lokasjonen, men det er observert 4-6 dyr noe mer sporadisk.

Lista

Her har det vært utfordrende å finne en lokasjon. Hadde først en avtale med en bonde som skulle etablere et gjenlegg på forsommeren, men det viste seg at han ikke ønsket å delta i prosjektet likevel. Så nå etter vekststopp i høst har burene blitt plassert ut hos en ny bonde, dog ikke i et gjenlegg. Her observeres det beiteskade og en del dyr jevnlig.

Resultater

Rådata legges ved rapporten. Metoden som er brukt er beskrevet i oppdragsdokumentet. Det som framstilles ellers er sammenstilte data der veieresultatene av de to «behandlingene» på ett og samme jorde teller sammen.

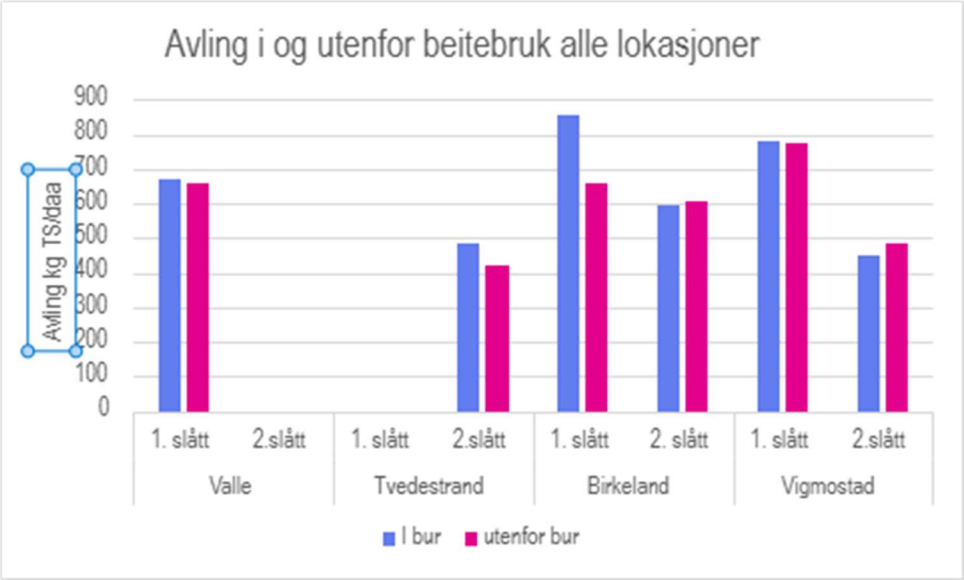

Som vist i figuren overfor, så er ikke bildet mht beiting entydig. Særlig i Valle og Vigmostad tyder tallene på at beiting ikke har gitt effekt på avlingene. Begge steder er forskjellene mellom de to behandlingene marginale. Det er for få data til å kjøre statistikk, men det sikreste utslaget hadde man på Birkeland på førsteslåtten. Her var det opp mot 30% høyere avling på areal skjerma mot beiting.

Sumavling alle slåtter var i underkant av 10% høyere utenfor bura, sammenligna med innafor. Om en ser slåttene separat var forskjellen på førsteslåtten større, men det meste forklares med den ene lokasjonen (Birkeland). Når det gjelder andreslåtten var avlingsnivået helt likt på beita og ubeita areal.

Oppfølging og foreløpige konklusjoner

Med utgangspunkt i at 2 av felta er nye enger og at den ene lokasjonen ikke har blitt etablert får uti sesongen, vil det være interessant å se årets data opp mot neste års datafangst. Det vil være hensiktsmessig å høste minst 2 høstinger på alle felt som det legges opp til. På bakgrunn av flere observasjoner vil da grunnlaget for å si noe om beiteskadene fra hjort bli bedre.

Særlig på steder med begrensa mengde hjort vil tilfeldig variasjon mht hvor hjorten befinner seg lokalt de enkelte åra spille avgjørende betydning i forhold til beiteskadeproblematikken. Derfor er det avgjørende med en stor datamengde for å si noe om status.

Videre vil en parallelt vurdere om det kan tas i bruk droneteknologi for å få flere registreringer og dermed også bedre datasikkerhet og at en lettere da kan utvide registreringene med flere registreringer innenfor de ulike områdene.

Med dette er felta etablert og vi går inn i et nytt år med sikte på full datafangst som formodentlig vil gi oss mer kunnskap om status for beiteskade på innmark.

De enkelte felta

Vert:	**Knut Erik Paulsen**						
Sted:	**Løyland, Valle**						
Bur 1:							
Lokasjon:	Sør						
Slåttedato:	11.jun						
Slått nr:	1						
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto våt:	Pose netto tørr:	Avling i TS pr rute:	Avling i TS pr dekar:
Inne i bur	101	6,9	23,4	1030	278	6,3	678,0
Utenfor bur	102	7,6	26,7	1054	272	6,9	671,6
Bur 2:							
Lokasjon:	Nord						
Slåttedato:	11.jun						
Slått nr:	1						
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto våt:	Pose netto tørr:	Avling i TS pr rute:	Avling i TS pr dekar:
Inne i bur	201	6,5	20,1	1064	308	5,8	663,1
Utenfor bur	202	7,8	26,5	1200	308	6,8	645,9

Tvedestrand, Valle

Bur 1:							
Lokasjon:	Vest for vei						
Slåttedato:	24.sep						
Slått nr:	2						
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr ı	Avling i TS pr dekar:
Inne i bur	101	8,2	19,4	782	256	6,4	573,7
Utenfor bur	102	8,5	21,5	816	236	6,2	541,9
Bur 2:							
Lokasjon:	Øst for vei						
Slåttedato:	24.sep						
Slått nr:	2						
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr ı	Avling i TS pr dekar:
Inne i bur	201	8,2	12,4	750	268	4,4	400,3
Utenfor bur	202	8,2	10,8	956	288	3,3	293,9
Gjennomsnitt							

Vert:	**Tveide**						
Sted:	**Tveide**						
Bur 1:							
Lokasjon:	Øst						
Slåttedato:	16.jun						
Slått nr:	1						
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr r	Avling i TS pr dekar:
Inne i bur	101	6,9	32,1	1008	242	7,7	827,3
Utenfor bur	102	6,5	26,9	960	200	5,6	638,7
Bur 2:							
Lokasjon:	Vest mot torvstrøfabrikken						
Slåttedato:	16.jun						
Slått nr:	1						
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr r	Avling i TS pr dekar:
Inne i bur	201	6,9	30,3	996	270	8,2	881,8
Utenfor bur	202	5	19,2	1050	244	4,5	661,0

Vert:	**Foss samdrift**							
Sted:	**Spilling, Vigmostad**							
Bur 1:								
Lokasjon:	Mot vei							
Slåttedato:	18.jun							
Slått nr:	1							
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr r	Avling i TS pr dekar:	
Inne i bur	101	6,9	31,5	1056	240	7,2	768,6	
Utenfor bur	102	4,4	15,8	814	220	4,3	718,9	
Bur 2:								
Lokasjon:	Mot elv							
Slåttedato:	18.jun							
Slått nr:	1							
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr r	Avling i TS pr dekar:	
Inne i bur	201	6,9	29,7	1120	278	7,4	791,4	
Utenfor bur	202	5,6	24,6	1028	262	6,3	829,3	

Bur 1:							
Lokasjon:	Øst						
Slåttedato:	24.sep						
Slått nr:	2						
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr r	Avling i TS pr dekar:
Inne i bur	101	3,5	12,4	1110	222	2,5	524,9
Utenfor bur	102	3,9	10,7	860	228	2,8	538,8
Bur 2:							
Lokasjon:	Vest mot torstrøfabrikken						
Slåttedato:	24.sep						
Slått nr:	2						
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr r	Avling i TS pr dekar:
Inne i bur	201	3,5	10,5	834	248	3,1	660,8
Utenfor bur	202	3,8	10,6	970	314	3,4	668,9

Bur 1:								
Lokasjon:	Mot vei							
Slåttedato:	21.aug							
Slått nr:	2							
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr r	Avling i TS pr dekar:	
Inne i bur	102	6,9	17,2	1132	270	4,1	440,4	
Utenfor bur	101	7,7	21,2	962	228	5,0	483,4	
Bur 2:								
Lokasjon:	Mot elv							
Slåttedato:	21.aug							
Slått nr:	2							
	Løpe nr:	Meter slått:	Avling i rute:	Pose netto vå	Pose netto tø	Avling i TS pr r	Avling i TS pr dekar:	
Inne i bur	202	7,2	17,4	1114	284	4,4	456,4	
Utenfor bur	201	8,8	20,4	952	266	5,7	479,8	